

UNIVERSUL LITERAR

Marele incendiu de la magazinul „Luvru“ din Capitală. — (Vezi explicația).

NOVELE SĂPTĂMĂNI

O expoziție a păcii

În timpul marelui expoziții din Roma, în Octombrie anul acesta, se va ține în capitala Italiei al 19-lea Congres internațional al păcii.

Marele scriitor italian și cunoscutul filozof-român d. Angelo de Gubernatis, fiind însărcinat de către biroul internațional cu organizarea acestui congres, s'a gândit că cel mai bun mijloc pentru sărbătorirea la Roma a acestui eveniment ar fi aruncarea unei priviri retrospective asupra mișcării pacifiste în cursul veacurilor, trăgându-se liniile generale ale unei „Istории a păcii“.

În scopul acestui d. de Gubernatis publică un apel în care după ce arată că până acum istoria a scos în relief mai mult ciocnirile și războaiele, spune următoarele:

„În sfârșit a venit vremea în care putem să în care trebuie să începem să scriem istoria păcii, adică istoria muncii și a progresului omenească, adevărata istorie a civilizației. Documentele acestei istorii sunt pretutindeni din belșug; ele însă sunt ascunse sau risipite și datorită noastră e să le desgrupăm, să le adunăm laolaltă și să le dăm în vileag.

„Expozițiunea istorică la care voesc acum să veghez cu toată ardorele voinței mele, are ca țintă tocmai de a veni în ajutor istoriei luminoase a Păcii, adunând primul material bogat prin care se va dovedi că pacifismul nu e o utopie vagă, nici un simptom a ceea ce se poate numi „subtile friguri ale vremii noastre“, ci o statornică tendință care dăinuiește de mult și care din timpurile cele mai îndepărtate ale civilizației noastre a preocupat mințile omenească.

„Căci îndată ce ideea a apărut pe pământ, omul a simțit trebuința de a-și conforma viața după această armonie universală care cărmuiește lumea, armonie în care ordinea a rănduit pacea și dreptatea veșnică, lăsând la o parte oarecare turburări, oarecare neînțelegeri sau răsturnări care, asemenea patimei, din timp aduce neorânduiri în viața noastră, pricinuesc accidente cari par că trebuie să oprească mersul normal al legilor firei, împiedicând însăși opera creatorului.

„Expozițiunea aceasta prin urmare își propune să pună în evidență, cu ajutorul documentelor scrise și figurate, deosebitele faze ale Păcii în istorie.

„Proiectul este destul de vast și cum eu nu-l voi putea aduce singur la îndeplinire, am nevoie de statul, conlucrarea și ajutorul tuturor pacifistilor, nu numai din Italia, ci din toate colțurile lumii civilizate. Numai cu ajutorul tuturor acestora mă pot mângâia și mândri cu nădejdea înțelegării la Roma a unei expoziții instructive în așa chip, în cât ea să poată deveni o școală permanentă a păcii și să poată stați de călăuză și model tuturor școlilor păcii ce se vor mai înființa în alte țări. Binecuvântați, într-o măsură mai largă sau mai restrânsă, poate contribui la această operă de civilizație mondială și cei cari nu pot ajuta altfel expozițiunea pot ajuta bănește, pentru îmbogățirea muzeului, sarcină care, pentru moment, e numai pe seama mea“.

„Cea dintâi Expoziție istorică a pă-

*) Toate obiectele și documentele trimise expoziției, ca și orice contribuție bănească pentru expoziție, vor fi adresate numai d-lui conte Angelo de Gubernatis, președintele al Uniunii internaționale pentru pace, Roma, via Lucrezia Caro 67.

Toate obiectele expuse vor fi catalogate într-o carte ce va fi publicată cu ocaziunea congresului. Trimițătorii sunt rugați de a arăta de la început cari obiecte voesc să li se înapoaze și pe ce adresă, spre a se ține seamă de aceasta după închiderea expoziției.

ei va fi în castelul Sant'Angelo din Roma, unde, în Octombrie viitor, se vor ține ședințele celui de al XIX-lea congres universal al păcii. Ingerul de bronz, suveran stăpânitor, care se vede deasupra mausoleului împăratului Adrian, băgându-și sabia în teacă, va deveni simbolul și deviza noastră; cu o asemenea înșiruire, ne începem lucrarea.

Roma, Noembrie 1910.

Angelo de Gubernatis

CORBII

de
Em. Gârleanu

În portul penelor lor negre, corbii sunt păsări de doliu. Pe luciul albastru și curat al cerului, sborul lor parcă duce ceva din mișcările mocirlelor de pe nămant... Poate că de la penele lor s'a luat culoarea neagră drept culoare a mâhnirii, a morții. Căci nu e ciudat că măcar un fulg de pe trupul lor să nu fi imprumutat nimic, nimic din strălucirea luminoasă și strălucitoare a zilei? Nu e ciudat ca din miile și miile de fețe în care s'îmbrăcate lucrurile pământului, nimic să nu le fi atins penele, ci numai în negrul posomorât al nopții să se fi înfășurat? Și cu toate aceste au puterea să se ridice în soare, să se scalde în razele lui, ca ciocăria, să străbată aerul ca privighetoarea! Se pot răcori în roua dimineții, și cu toate acestea o disprețesc, se pot hrăni din roada pomilor, și nici nu se ating de ea. Își adâncesc ciocul în trupul putrezit al mortăciunilor, în hoitul rămas pe drum al fiarelor. Se hrănesc, lacomi, din stăvuri, răsufă cu neșă și mișcările putrede. Și picătura de sânge, pe care au norocul să o mai găsească încă neînchegată, le potolește selea: mai bine ca apa isvurului răcoritor.

Iar când ura oamenilor de pe pământ izbucnește, când simțul înăscut în fiară scoperă toate celelalte însușiri ale sufletului omenească, ce urma și sururilor-lungii și trăginate ale ostajilor oboșiți; staturile corbilor hrăpăreți se țin cu înverșunare. Și atunci, pe albastrul țării pare că se ogăzesc, în șiraguri, gândurile negre ale bietilor și nefericitorilor oameni.

Iar când lupta se dă, când sub mania curată de gloanțe inima eroicului nu mai bate, când capul lui, cu fruntea însângerată, se odihnește în somnul veșnic al morții, cine turbură liniștea câmpiilor sfinte? Ce făcând ciudat respiră aerul, ce croncănit aspru răsună ca o cobă? Sunt corbii cari se coboară din înălțimile cerești, să pue sfârșit priveliștei înfierătoare.

Iar iarna, când sub norii deși ca bambacul, mîsoarea își cerne ușor fulgii, când de-așupra întinderilor vălului zăpezilor se lasă alb ca pânza, nici o vietate de pe pământ nu pare mai ciudată, mai de pe altă lume, ca întunecatul corb. Cu aripile întinse, plutind de-așupra troienelor, corbul pare un suflet crud și negru, venit din iad, intrupat într-o pasăre.

„Dacă vre-odată, pe pământul acesta s'ar stinge viața tuturor ființelor, cele din urmă viețuitoare vor fi un stol de corbi, cărora bucuria priveliștei unui ocean de leșuri, le va da puterea să zboare. Încă odată, de la un capăt la altul al lumii, ca cel de pe urmă gând biestemat.

PROVERBE

Viață îngerească și traiul porcesc.

La baliga: moare puțină apă treime.

Nuntă fără bătaie și moarte fără hănuială nu se poate.

Nu'î frumos ce'î frumos, e frumos ce'mi place mie.

I-ai turnat laptele 'n pîsat.

Vai de caii dela postă.

HEVESTI

DOUĂ CASĂTORII

În aceeași zi în care contesa Ana jura credință veșnică contelui Theodor, se căsătorește și sora ei de lapte, Elsa Szanto.

Cu mare pompă fu celebrată căsătoria contesei Ana în biserica universității. Vizitul și lacheii cu perucile pudrate ședeau pe capră, iar micii pagii țineau trena mândrei mirese și cele mai nobile familii erau invitate.

Un episcop bine-cuvânta unirea lor și cântecul de nuntă îl cântăra cei mai renumiți cântăreți ai operii.

Elza Szanto jură credință veșnică în biserica din sat, păstorului Bedelin Covacs.

Bătrânul preot îi binecuvântă în sunetul orgii, la cununie se adunase tot satul și Elsa era cea mai fericită.

I

Un public numeros, cei mai vechi și nobili gentilomi erau adunați la cununie contesei Ana. Numai un musafir lipsea: Amorul surzător.

Era o căsătorie în care se unea a-vecea celor mai nobile și vechi familii, ginerele un tânăr frumos-cu o ținută mândră, mireasa de o frumusețe răpitoare. Dar iubire adevărată nu unea inimile lor, ei erau streini unul de altul, nu se cunoșteau.

Nici odată licărire dulce nu alcătuit iubirea lor rece.

De la focul sacru, ale cărui raze unesc două inimi, nu a pătruns măcar o scântee în sufletul lor.

Căsătoria lor era cum se zice Almanahul lui Golgotha.

Dar cum se știe că în ghețari cresc numai flori de ghiță, cine ar putea să caute pe vârful Alpilor tănătoasele șesului.

Contele Theodor era un om nobil, și pe fata pe care el o ducea la altar cu plăcere ar fi făcut-o fericită. Nu inima lui, ci instinctul lui nobil îi dicta aceasta.

Fața nevestei lui care va împărți viața cu el ar putea vre-odată să strălucească de fericire?

Putea ea să sădească iubire în inima viitoare lui soții?

Cine știe: Poate și ea dorește aceasta pentru el...?

Dacă el nu va putea să deștepte nici o iubire în inima ei, atunci va recurge la ajutorul altuia, al cărui nume îl făcea să tresară.

Ar vrea să arate Anei ce este iubirea! El hotără că după nuntă să facă călătoria în locurile alese, decare povestesc alăteia legende, unde alătia martiri ai iubirii și eroii sfinți și-au găsit moartea.

II

După nuntă, tinerii căsătoriți se îndreptară spre Verona, ca să viziteze mormântul lui Romeo, alături de Julieta.

Cu evlavie îngemănă și pe burlă-lor apărură rugăciuni pioase.

Atunci simțiră că aerul acela trist pătrunsese în sufletele lor și contele Theodor zise:

„Vezi draga mea, aceasta e iubirea“.

Se duseră spre Veneția.

Dar nu se bucurară de nopțile senine de lună, le era frică de canoacele venetiene.

Cesarii întregi stăteau pe câmpul de mormonă privind la minunata panoramă ce se desfășura în spre Canalul mare.

Și contele povesti despre suferințele gelosului Othelo.

„Vezi draga mea, această e iubirea“.

Plecară mai departe, spre Paris, dar aici ei nu se aruncară în valurile vieții.

Imediat după sosirea lor, vizitara locul pasnic de la Père Lachaise.

Trecură printru toate mormintele acelea sfințite, pe lângă frumoasele și mișcătoarele mausoleuri în care odihnește Abaelard și Heloise, visând la martirurile lor.

Și dinaintea ochilor le trecea poezia de iubire ale înțeleptului Abaelard și simțitoare Heloise.

Povestea mișcătoare a iubirii a cărei flacără a pătruns și a ars încuetoarele mănăstirei.

O viață întregă a fost numai o iubire, și acum după moarte visează ei singuri la iubirea lor adevărată.

Contele Theodor povesti nevestei sale această mișcătoare poveste și vednică credință:

„Vezi scumpa mea, aceasta e iubirea“.

De aici plecară spre Hellespont, unde Leandru de atâtea ori în nopțile întunecoase înnota, ca pe Hero să o ajungă, și drumul lor de iubire era luminat de farul de pe țărmul mării.

Dar vai, într-o noapte furtunoasă se stinsese farul și Hero se rătăci.

Dar a doua zi când Hero găsi cadavrul zdrobit al lui Leandru aruncat pe țărmul mării, sări de pe far în mare ca în moarte să se pată uni.

Acolo mergea contele Theodor cu soția sa, în aceste locuri triste, în țările martirilor.

Și gândurile lor se rătăceau prin timpurile trecute.

„Vezi, iubita mea, aceasta e iubirea“.

Și Babilonul îl vizitara.

Ei căutară mormântul lui Pyramus și al Thisbeei cari iar au fost martiri ai iubirii. Părinții lor nu voiau căsătoria lor.

Aici venira ei într-o noapte luminată de lună. Într-o seară se sperie Thisbea de un leu și se ascunse într-o peșteră.

Acolo își pierdu voalul. Leul, a cărui gură era însângerată, rupea voalul tocmai când Pyramus intră.

Dar de odată el văzu voalul însângerat, crezu că Thisbea a fost slăbită de fiara sălbatecă. El își străpuns pieptul cu sulita, iar când Thisbea se întoarse din peșteră și găsi pe tânărul mort înțelese îndată că el este jertfa unei neînțelegeri, atunci își infipse și ea sulita în piept.

Contele Theodor sta sub un pom, despre care se povestește, că el dă fructe roșii ca sângele.

„Vezi draga mea, aceasta e iubirea“.

Merseră apoi spre Avignon.

Vizitara cu evlavie biserica, în care Petrarca și Laura au văzut mai întâi lumina zilei.

Atunci se îndreptară spre mormântul lui Coethe; aici contele îi povesti suferințele lui Verther.

Se duseră la Barcelona.

Aici aminti el contesei despre Ben Juan. Theodor era tot mai trist, el căuta să înțeleagă flăcările iubirii prin povestea lui Agnes Sorel, Gabrielle d'Estrees.

Dar totul era în zadar.

... Resto o jumătate de an se întoarseră în castelul strămoșesc, fără ca contesa Ana să știe ce-i iubirea.

III

Elsa Szanto și Bedelin Covacs merseră după nuntă într-o colibă mică pe marginea Elbei, aceasta e fost căsătoria lor de nuntă.

Ei trăiau în mijlocul câmpiilor, peste ei strălucia soarele cu lumina lui binefăcătoare. Fluturii colorați sburau împrejurul lor, parcă pământul se cutremura de iubire.

Privighetoarea cu trilurile ei duioase le cânta cântecul iubirii, și florile de câmp răspundeau un miros îmbătător.

Și tinerii căsătoriți ședeau unul lângă altul, iar aerul cald al naturii îi învăluia și buzele lor se uneau într-o mulțumire Dumnezeuască.

Și pe când ei pluteau în imperiul de iubire, murmurau firele de iarbă: „Vedeți, aceasta e iubirea“.

Și când natura voia să invete de la ei, fluturii povestiră răsurii, cerul pământului, mierloiiu perdelor sale, florile de câmp albinelor: Vedeti voi stămpii mei, aceasta e iubirea!

Acasta e iubirea.

Melanie Ungureanu
T.-Severin.

A D I O

De nu-mi pricepi tu versul ce sunt de vină eu?

In versuri e lumina simțirilor curate,
Prin ele-i chiar păcatul erlat de Dumnezeu,
Vrăjita 'n ele-i taina iubirii vinovate.

Sunt culmi nebănuite spre care niciodată
Nu pot să năvălesc vietile desarte —
Astfel nici tu, copilă sbrădatnică, și veată,
Nu-mi poți pricepe versul, nici suflurile moarte.

Cum zorile lumina despart de întuneric,
Tot astfel pe noi versul ne despărțește azi;
In fața ta n'am lacrimi ci 'n suflet răs
oneric,
Zadarnic dar la sânu-mi te mai încerci să
cazi...

Căci, de-am prieit in ochi-ți, nu te-am iu-
bit pe tine
Ci clipele minciunii ce tu imi dăruiai
Și am iubit iubirea ce clocoțeste 'n mine,
Iubire fermecată in blonde nopți de Mai.

Da, gândul meu și-aprinsa-mi in veci in-
chipuire,
Suflirea mea și dorul și tot ce'n minci-
sfânt,
Le bănuiam in tine și ast-fel in iubire
Eu mă iubi pe mine când vrui ca să te
cânt.

Că 'n toate cele 'n juru-mi, in ochi iubii
de mine,
In dragostea ce'n suflet femeii porți mereu,
In chipul tău, in risul, in clipele semine,
In rugile-mi curate—trădesc de-apururi eu,

Nu te-am iubit pe tine, un pumn de lut in
lume,
N'am tremurat de dorul privirii tale, nu,
Ci am iubit o umbră ce n'are chip și nume
Și căt ești de departe de umbra cea tu...

Eu n'am pierdut nimica căci mă-a rămas
cântarea,
Și mi-a ramas parfumul curatelor iubiri,
Și niciodată n'ele nu-și vor afla intruparea
Frumosetele păcate cu ochi de amăgiri.

Adio dar! Cu bine in lumea ta rămâi
Și date-ți joc de viață cum ai voit de mine:
In sufletu-mi trăiesc acleas dor dintâi
Și eternul niciodată nu plânge 'ntre ruine.

Iubirea mea bizară și ruga mea 'n pustie
In cartea-ți de ninicuri cu celelalte nscri-o
Ornează-ți mai departe cărarea ce te mbie
Și iartă-mă de vina că te-am iubit! Adio!

Leontin Hiescu

SCULPTORUL

Se oprea in fața fiecărei pietre de marmoră, se uita la ea, o examina și dădea din cap.

— Asta nu e bună, e prea mică, nu-mi convine și apoi vreau să fac ceva mare, impunător, care să stea deapaururi ca un idol, in fața mea. Ia mea.

Era acolo o întreagă carieră de marmoră, o sală specială numai de pietre de marmoră, cărora mai curând său mai târziu artistul avea să le dea viață!

Se uitase aproape la toate și deziluzional era să părăsească odaia, când privirea îi fu atrasă de un ce, care era într-un colț al odăiei: erau niște sfărâmură de statu, aruncate pe un bloc mare acoperit cu o pânză roșie: dădu pânza la o parte ca să privească mai bine.

— Asta e! pace bună, n'am noroc! zise necăjit sculptorul.

Piatra de marmoră avea o culoare cam neagră. Ridică pânza mai în sus și atunci atingând marmora cu degetele, marmora deveni de o albeață strălucitoare. La vederea acesteia dădu un tipăt de bucurie, căci negreala marmorii nu era de cât aparentă; praful se așternuse cu vremea, cu toată pânza cu care era acoperită, atât de des in cât formase un strat negru.

— In fine, am găsit ce căutam, zise sculptorul plin de bucurie.

Apoi bătu din palme zicând:

— Ei, băieți!

Deaf servitorii iubirii.

— I-am aduceți blocul acesta in atelier!

Servitorii aduseră un cărucior pe două roate și împinseră piatra, care căzu greoi in el.

Sculptorul mergea înaintea, tresărind de bucurie sub mantaua lui cea albă.

Dădu perdelile dela atelier in părți, ca să poată încăpea căruciorul care scărțâia sub greutatea mare ce purta.

— Unde punem marmora? întrebă servitorii.

— Aici, aici la picioarele lui Venus! și sculptorul arătă pe zeita frumoșii care era așezată la mijlocul peretelui din fund. Venus având pe cap un coif, o togă lungă care era așezată pe umeri, bărbia sprijinită pe degetul arătător încovoiat, privea in gol.

Lângă ea, la dreapta, era zeul Febus Apollon, într-un car tras de două cai inaripați.

Pe o etajeră era un grup înfățișând o idilă de amor, un bărbat la genunchii unei femei.

Mai erau o mulțime de lucruri, așezate cu gust și cu pricepere.

Dar mai, principal era un cap de operă al maestrului: zeul Amor, cu ochii scânteietori, cu arcuul întins; cu un picior încovoiat, iar cu cealalt apăsând o tolbă cu săgeți. Peste tot erau n'mai figuri de zei, îi plăcea lumea ideală.

— Așa băeți, mai odihniți-vă și apoi mai chemați vre-o două oameni ca să așezăm marmora pe piedestal. Servitorii se inclinară și eșiră.

Rămas singur, sculptorul se așeză pe un scaun zicând:

— Ce mare noroc că am găsit marmora aceasta. Acum, voi putea să cioplesc mai repede idolul meu.

Și gândurile îi fugiră la iubita lui, la Valeria, la frumoasa Valeria, cum îi zicea el. Ce ore subline petrecute împreună, ce desmerdări comune! Numai Dumnezeu știa dacă acel corp n'ura făcut ca să fie numai și numai iubit!

Își aducea și acum aminte de noaptea aceia frumoasă de Maiu, petrecută împreună.

Phobon amândoi pe lac. Și Doamne! ce fericit era gondolierul care putea să-și ducă departe iubita, vâslind, in mijlocul apei. Și când barca sălta ușor, ei se pomeneau unul in brațele altuia sărutându-se, și când buzele gondolierului murmură: „Te iubesc”, ca un ecou încet, apropiat i se răspundea: „Te iubesc și eu”!

Și tot gândindu-se așa, îi veni lacrimi in ochi, la amintirea acelei nopți, la amintirea iubitei...

Și Doamne, de ce plecase ea așa pe neașteptate, dintr-o simplă supărare, fără să se gândească la durerea ce lasă in urma ei...

— Dar cel puțin voi fi fericit, când îi voi ciopli chipul blând in marmora ce se va încălzi sub forma Valeriei!

In acest timp intrară oamenii.

Fu deșteptat din visul lui.

— Ei, gata băeți?

— Da, da, gata domnule...

— Eh! atunci să-mi aranjați blocul acesta aici, și sculptorul arătă o măsută in mijlocul atelierului.

Oamenii se sfortară, înădușiră, dar in sfârșit puseră marmora pe măsuta arătată.

Sculptorul îi cinsti pe toți și apoi cu oare-care bucurie tristă se pregăti de lucru.

Își așeză uneltele pe un scaunel lângă masă, trase un paravan, ca și cum ar fi vrut să se ascundă de lume, și apoi aprinzând o țigară, se trânti pe un scaun intinzând picioarele...

După câte-va momente se apucă de lucru și când lovi marmora cu dalta, prima bucată cioplită căzu cu zgomot, pe podeală...

Măinile, fața, îmbrăcămintea îi erau pline de pulbere și pe jos bucăți de marmoră cioplită stăteau unele peste altele.

Din ce în ce marmora devenea mai strălucitoare și mai rotundă; iar sculptorul lucra mereu după paravanul lui.

De odată se ridică in sus:

— Doamne, oare va trebui să-mi opresc aci lucrul? nu-mi mai amintesc chipul Valeriei. Doamne unde-i Valeria, imi trebne chipul ei!

Și sărmanul artist își pose capul in mâini și începu să plângă...

— Ah, da, am găsit!

Și zicând așa, se duse într-o odăie și aduse un portret in mărime naturală, al Valeriei.

Portretul reprezintă, poate, creațiunea cea mai perfectă a lui Dumnezeu. Așa era Valeria.

Așeză portretul lângă el și apoi iar se apucă de lucru. La fie-ce lovitură de dalta se uita și la portret, și părea că portretul îi zâmbește, îl incurajază!

— Acasă-i domnul Aurel Vlădoianu?

— Da, doamnă!

— Unde este dănsul acum?

— Dar... doamnă, pe cine trebuie să anunț?

— Nu-i nevoie, vreau să-i fac o surpriză și...

— Dacă ziceți d-voastră așa, poțiți, usa a doua la stânga!

— Mulțumesc!

Și doamna se duce la ușa arătată de servitor, o crăpă puțin, se uită înăuntru, auzi zgomotul daltei și apoi intră...

Era in atelierul sculptorului!

Sculptorul lucra mereu!

Era din ce în ce mai neliniștit.

— La dracu, nu merge, nu pot să fac nimic!

— Ah, scumpă Valerio, unde ești tu acum, să-mi ajuti! Ah, Doamne, Doamne!

In momentul acela intră și vizitatoarea necunoscută. Dintr-o aruncătură de ochi, ghici neliniștea sculptorului. Atunci se apropie binisor de paravan, stătu puțin ascunsă și apoi eșind in fața sculptorului zise:

— Ce mai faci dragă Aurel?

Sculptorul ridică capul in sus.

— Valerio! Icolo!

Și artistul căzu in genuchi la picioarele modelului viu!

P. G. Georgescu

CUGETĂRI

Numeriile guvernează lumea.

Piaton.

Consider deșertăciunea ca cea mai licăloasă patimă.

Topffer.

Viața fără sănătate nu are nici o valoare.

Voltaire.

Capul nu admite ceea ce respinge inima.

Schopenhauer.

Ori cât ar înainta mintea, nu merge niciodată așa de departe ca inima.

Confucius.

Natura este eternă, nu imprejurărie.

Aristotel.

IN PĂDURE

— După Heine —

In zilele tinereții mele purtam pe creștet o cunună, florile luceau minunat și întreaga mea cunună era fermecată.

Și era tuturor plăcută, numai cel ce o purta multora le era de ocară.

Pentru a scăpa de galbena invidie emenească, pornii să rătăcesc in siugurătatea verde a pădurii.

In pădure! In pădure! Aci putui să trăiesc in voia-mi cu duhurile și cu animalele ei. Feele și corbii cu carnele lor mândru 'nrămurite mi se apropiau fără de nici o frică.

Și se apropiau nefricoși, căci știa că sunt de nevătămător; cerbul

ghicise că nu's vântor, iar feea că nu's filosof.

Despre favorurile feeilor vorbesc doar nebunii, iar despre primirea frumoasă pe care o avui de la celelalte notabilități ale pădurii, mărturisesc că fu demnă de ori-ce laudă.

Cât de gingas m'au înconjurat sil-fidele! Popor mic și voios care fle-cărea fără de nctare! Privirea lor in-dulce, dar fatală.

Ele jucău pe dinainte-mi, povestindu-mi fapte de pe la Curte între care și pe aceia a reginei Titania.

Când ajunsei la pârâias, din unda-l se înălțară sburând bacantele apei, ceata ninfelor cu părul desole-lit, falfăindu-și vâlurile de argint.

Cântău cu țitera și cu vioara, făcând faimosul lor joc. Săltăturile și melodia lor la un loc era o fermecă-toare și fantastică nebunie.

Dar din când in când, copilele acesteia frumoase se intristau și se așezău la picioarele mele, cu căpșorul rezemat de genunchii mei.

Porneau apoi să cânte in triluri romante italienești, bunioară aceea a celor „trei portocale”, sau vr'un imn, prea mărind nobila mea figură de om.

Adesea însă amuteau in cântec, apoi rădeau cu hohote și mă întrebați lucruri ciudate: „Cu ce scop creiat-a Dumnezeu pe om?”

„Ați toți oamenii sufletul nemuritor? Sufletu-i e de piele sau de pânză scrobită? De ce aveți atâtea proști printre oameni?”

N'am să vă spun ce le-am răspuns; credeti-mă că sufletul meu nemuritor nu fu de loc jicnit de această fle-cărire.

Nimfele și Feele sunt vioae, șagal-nice, nu's tot ast-fel și cele alie fă-puri cari locuiesc in pământ. Acelea ajută și slujesc pe om cu credință. Dintre ele am iubit in deosebi pe acei așa numiți: „Ștregăruși”.

Ei poartă mantăi roșii, lungi; figura lor pare cum se cade și-s tare sfoși. Mă făcui însă cu nu ghicesc de ce își ascund picioarele cu atâtea ingrijorare.

Pricina era că aveau picioare de rață și ei vor ca nimeni să nu descopere lucrul acesta. E o bubă a lor, tănuită și n'am dreptul a face haz.

Ah! Cerule, oare n'avem și noi câte ceva de ascuns? Fiește-care ne avem piciorul de rață și socotim totuși că nimeni nu ni le vede.

Vrui să vorbesc cu salamandele, dar imi fu cu neputință, căci, inspăimântate, noaptea se strecurău pe lângă mine, ca și niște licăuri.

Sunt lungi ca niște fusuri, poartă ca și copilași pantalonași și hăinuțe strămpte brodate in roșu și in aur; fața lor e bolnăvicioasă palidă și intristată.

Fie-care din ele poartă pe cap o coroană micuță de aur, încrustată cu rubine și fie-care se socoate regină absolută.

Din arătările cel mai deștepte ale pădurii, fac parte și Cobolzii, oame-nii cei piperniciți cu barbă lungă și scurți in picioare, moșnegi de lungimea unui deget. De unde se trag nu știe nimeni.

Când se dau tumba, noaptea, la razele lunii, îi se par niște păpuși. Pentru că s'au purtat bine cu mine n'am să mă aleg de origina lor.

Ei mă învățară vrăjitoria, să invoc focul, să iarmec pasările și să găsesc in noaptea Sf-tului Ioan buruiana ce face pe om să nu fie zărit de nimeni.

Mă învățară să citesc in stele, să talmăcesc semne, să călăresc vântul fără de șea și să scol morții din groapă.

Mă făcură de puteam înșela prigo-rul cu flucratul meu, ca să fur bagheta magică, cu care aflam locurile in care zăceau ascunse comorile.

M'au învățat și cuvintele care tre-buesc șoptite când sapi cele comori — dar in van! N'am putut înțelege nici odată arta desgropării vre-unei comori.

DEMNITARI NOȘTRI

DR. N. TOMESCU

Distinsul profesor universitar și medic primar al spitalului de copii, d-l Dr. N. Tomescu, a fost numit acum membru în comisiunea inferimară a Capitalei și, în această calitate, a fost însărcinat cu Serviciul Sanitar al Comunei.

D-l profesor Tomescu este în destul de cunoscut prin capacitatea și marea d-sale putere de muncă, pentru că speranțele ce pun cetățenii Capitalei în d-sa, în fruntea importantului serviciu sanitar, să fie pe deplin îndreptățite.

Ce-i drept, pe atunci n'aveam nevoie de ea căci stăpâneam cel mai mândru Castel din Spania, care îmi aducea venituri frumoase.

O, vreme frumoasă! Când pretutindeni auzai sun de cântece, când Feele neastâmpărate, Nimfele dăntătoare și Cobolzii glumeți îmi umpleau sufletul cu povestele lor.

O, vreme frumoasă! Când copacii pădurii se înarcuiau ca niște porți triumfale — și pășeam pe sub ele încununat ca și când aș fi fost un eroi!

S'a dus vremea frumoasă, totuși schimbât acum... și vai! mi s'a răpit cununa cea de flori de pe creștetul-mi. Nu știu cum îmi fu luată, dar de când îi duc lipsă, mi-e sufletul îndurerat.

Larvele lumii țintesc asupra-mi ochi dușmănoși și tâmpiți! Cerul pustiu pare un cimitir azuriu, fără Dumnezeu, tăcut... Prin pădure rățesc acum cu capul plecat...

Au fugit Feele din pădure. Aud cornul de vânătoare, lătrat de câini. Cerbul pitulat în stufiguri își linge rănille plângând.

Și Cobolzii unde's? Cred că s'au furisat ghemuții de spaimă, prin crăpăturile de stâncă. Prietenii mei micuți! M'am reîntors la voi, dar astăzi nu mai port cunună, nu mai am noroc.

Unde-i Feea cu părul lung, înaurit, frumoasa care cea d'întăi mi-a fost dragă? Locuința ei, stejarul, stă trist, desfrunzit și bătut de furtune.

Părăul murmură întristător ca și Stixul. Pe malul lui stă doar o singură nimfă, galbenă ca moartea, împietrită ca o statuă, căzută în gânduri...

Cuprins de milă m'apropiai, dar ea, tresărind, mă privi drept în ochi și fugi, cu fața descompusă de spaimă groaznică, de parcă ar fi văzut o arătare din alte lumi.

Ricard D. Ioan

SFATURI CASNICE

Cum se curăță sticlele.
Nu trebuie să se curețe sticlele cu boabe de plumb, căci acestea adesea rămân la fund, se oxidează și provoacă colic.

Pentru curățitul sticlelor se recomandă sau bobite de fier, sau ianțioare mici, tot de fier, sau hârtie tăiată mărunț.

DIN LITERATURA LATINĂ

HORATIU

AD VENEREM

O, Venus, regină de Cnid și Paphos,
Urâste iubita ta Cypru și mergi:
Altam n'podoabe al Glicerei te cheamă,
Prin fumul cel mult de tîmde...

Amorul, grozavul, veni-va și el
Cu tine; și Grații descinde-or veni,
Venii vor și Nimphe, Mercur, Tinerețea:
De nu ești tu, n'am nici un farmec!

Delaziliste

MAXIM GORKI

MALVA

— Urmas —

Seara târziu a aceleiași zile, când muncitorii de pe pescărie își mâncaseră deja cina, stătea Malva obosită și gânditoare pe un caic și privea pe mare, ce toamnă era învâlită de amurg. În depărtare strălucia un foc și Malva știa că acesta era focul, pe care Vasile îl aprinsese. Singuratec, ea pierdută în depărtarea întunecată a mării, flăcări focul când mai tare, când se stingea, ea și cum ar fi ostenit. Și Malva privea alene la acest punct roșietic, care în pustietatea apei părea ca pierdut și tremura în murmurul neobosit, nepriceput al valurilor.

— Ce stai aici? răsună vocea lui Sergie de odată la spatele ei.

— Ce te privește? întrebă ea rece fără a-l privi.

— Sunt curios.

El tăcu, o privi, scoase o țigare, o aprinse și se puse călare pe caic.

Când observă că ea n'avea plăcere de vorbit cu el, spuse într'un mod prietenesc: „Ești o femeie curioasă: acuzi fugi de toți, acuzi te-arunci de gâtul celui dintâi!”

— Tie doară nu! răspunse ea ne-păsătoare.

— Mie nu, dar lui Iancu!

— Ești gelos?

— Hm... vrei să vorbim odată des-

chis? propuse Sergiu atingându-i umărul. Ea stătea cu spatele spre el, așa că Sergie nu-i văzu fața când dânsa îi răspunse scurt: „Vorbește!”

— L'ai lăsat pe Vasile?

— Nu știu, răspunse ea după puțină gândire. De ce vrei să ști?

— Așa — de plictiseală!

— Sunt acum mâniașă pe el!

— De ce?

— M'a bătut!

— Adevărat? El?... Așa un... Ptiu!

Și tu — tu te-ai lăsat? of, of!
Sergie era încercat de mărturisirea ei. O privi în față și se strâmbă ironic.

— Dacă aș fi vrut, nu m'aș fi lăsat! zise ea mâniașă.

— Apoi de ce nu te-ai apărat?

— N'am avut gust!

— Așa dar, ți-e drag motanul cel sur? întrebă Sergie ironic și-i suflă fumul țigărei în față. Acestea-s lucruri frumoase! Și eu gândeam că tu nu ești una de acele!

— Nimeni dintre voi nu mi-e drag! zise Malva indiferent, apărându-se de ținut cu mâna.

— Vrei să mă înșel?

— De ce? întrebă ea. Din tonul glasului ei observă Sergie că într'adevăr dânsa n'avea nici un motiv de a minți.

— Dacă nu-l iubești, de ce i-ai permis să te bată? întrebă el serios.

— Știu eu? Ce vrei tu drept vorbind de la mine?

— Curios! zise Sergie și clătină din cap.

— Și tăcure amândoi.

Noaptea se revărsă. Norii își aruncau umbrele pe mare, valurile vuiău...

Focul lui Vasile era stins. Malva însă tot privea încă într'acolo și Sergie o privea pe dânsa.

— Ascultă! zise el. Știi tu drept ce-ți lipsește?

— Dacă aș ști! răspunse Malva foarte încet oftând adânc.

— Așa dar nu știi? Aceasta e rău! zise Sergie cu hotărâre. Eu știu totdeauna — și cu o oarecare tristețe, adăogă: „Dar rare ori vreați eu ceva!”

— Eu totdeauna vreați ceva, zise Malva gânditoare. Dar ce am nu știu! Căci odată m'ași pune într'un caic și aș pleca pe mare — departe, departe! Și să nu mai văd nici un om! Altă dată i-ași ține pe toți de nebuni și i-ași pune să joace împrejurul meu — atunci aș privi și aș râde! Acuzi mi-e milă de toți, mai ales de mine însu-mi! Apoi iar aș voi să-i omor pe toți! chiar și pe mine... într'un mod îngrozitor... acuzi sunt tristă, acuzi mulțumită — oamenii însă sunt ciopliți toți ca din lemn...

— Vermănoși sunt oamenii! adevări Sergie încet. Eu mă uit la tine și te observ: pisică nu ești, nici pește și nici pasăre... de la fie-care ai câte puțin... de celealte femei nu te asemeni...

— Și pentru asta mulțumesc lui Dumnezeu! rase Malva.

Dinapoi a unui șir de zile de nisip, în stânga amândurora, răsărea luna, inundând figurile lor și marea cu lumina sa argintie. Mare și blândă se ridică încet pe adâncimea albastră a boltei cerești și strălucirea vie a stelelor se stinse și se topi în lumina ei liniștită, visătoare.

— Gândești prea mult, asta e! zise Sergie cu convingere și aruncă țigar departe de sine. Dar cui gândeste prea mult îi devine viața împovărată... Trebuie să-ți schimbi adesea traiul ca să nu devii amor... Trebuie să te învârtiești încolo și încocoace, cât timp ai puterea pentru aceasta... Atunci trăiești în fericire... Malva rase.

— Poate vorbești adevărat... uneori gândesc că... dacă într-o noapte s'ar aprinde baraca — ce norânduială ar fi!

— Așa una ești tu! strigă Sergie înmărmurit și o împinse de odată de umăr. Știi, cu vreați să te învăț ceva — să ne facem glumă! Ai voi?

— Ei? întrebă Malva interesată.

— Pe Iancu l'ai aprins cum se cade?

— Foc și flăcări este el! rase ea.

— Ei, ațâță-l contra tatălui său! într'adevăr — e o glumă! Vor da unul peste altul ca ursii — pe bătrân trebuie să-l ațâți și pe celalt asemenea — apoi îi slobozim unul asupra altuia, ce?

Malva se întoarse, privind-o aspru în fața pistruiată, mulțumită, zămbitoare. La lumina lunii se părea mai puțin slută ca ziua la lumina soarelui. Și nici o urmă de răutate nu era de observat pe dânsa. Nimic de cât un zămbet blajin, puțin cam strengăresc și așteptarea unui răspuns.

— De ce nu poți suferi pe aceștia? întrebă Malva bănuitoare.

— Eu? — Vasile tot mai merge — e un țaran cuvințios. Dar Iancu e un găinar. Vezi tu, pe țărani în genere nu-i prea iubesc, sunt slugarnici. Sunt fățarnici... sunt hrăniți și li se împlinesc toate! Au primăria lor care le face toate — au gospodăria lor, pământul lor, vitele lor... Eu am fost vizitiu la un medic de plasă și am învățat a-i cunoaște, asemenea am colindat multe sate. Dacă vii așa într'un sat și ceri pâine, te întreabă îndată: Stai! Cine ești, ce cauți, arată-ți pașaportul... de câte ori m'au bătut — ba mă țineau de hoț de căl, ba de altceva! Și la arest am stat! — Ei se tânguesc și se preface; dar pentru traiu au ei destul: au doară un sprijin — pământul. Dar eu ce am?

— Dar tu nu ești țaran? îl întrerupse Malva, care ascultase turburată sa vorbire.

— Eu sunt orașean! minți Sergie cu o mândrie știută. Sunt din orașul Ughlei.

— Eu din Pavlis, zise Malva gânditoare.

— Eu n'am pe nimeni care să se

pue pentru mine! Țărani însă au! Au primăria lor și multe altele!

— Ce e asta — o primărie? întrebă Malva.

— Ce? Dracul știe! E rânduită pentru țărani — autoritatea lor... să lăsa noaptea — să vorbim mai bine de altceva. Te prinzi la gluma asta, nu e așa? Nu se întâmplă nimăruț nimic! Numai cât se vor bate. Eu îți voi ajuta la aceasta. Vasile te-a bătut, așa dar lasă să plătească fiul această bătaie tatălui său!

— Într'adevăr, rase Malva. Aceasta n'ar fi așa de rău!

— Gândește-te numai: nu e o bucurie curată de a vedea cum oamenii își zdrobesc spinările din cauza ta? Numai din cauza vorbelor tale? Lasă de câte-va ori să lucreze limba — și merge!

Sergie îi descrie amănunțit și cu entuziasm părțile mai principale ale rolului ei. Vorbea când în glumă, când serios și însuși se lăsa târâș de planul său.

— O, dacă aș fi eu o femeie frumoasă! Aș găti pentru toată lumea o supă bună! zise el la încheiere, își sprijini capul cu mâinile, închise ochii și tăcu apoi.

Luna era sus pe cer, când cei doi se despărțiră. Când fură departe se ridică frumusețea nopții încă mai mult — marea nemărginită, majestuoasă, lucitoare în lumina lunii și cerul albastru, înstelat, erau singure numai. Pe țarm se vedeau movilele de nisip și în mijloc tufișul de sălcii și mai departe două case mari de lemn, murdare, cari semănau ca două scrieri mari, necioplite. Dar toate acestea aveau o înfățișare așa de sărăcăcoasă și pustie înaintea mării. Iar stelele, cari priveau în jos pe mare, străluceau în lumina rece...

Tatăl și fiul stăteau în colibă unul în fața celuilalt și beau rachiu. Fiul îl adusesse pentru a nu se plictisi la tatăl său și pentru a-l îmbina. Sergie spusese lui Iancu că tatăl-său e infuriat pe dinsul din cauza Malvei și pe dânsa a amenințat-o că-i va trage o bătaie soră cu moartea. Malva știe de această amenințare și din cauza aceasta nu-i permite nimic lui Iancu. Și apoi își mai bătuse joc Sergie de Iancu, într'un mod răutăcios.

— Îți va potoli el focul! Te va trage de urechi că ți le va lungi de un cot! Mai bine nici nu-i veni înaintea ochilor!

Bătăjocurile roșcatului, grefosului băietan născură în Iancu un sentiment violent de mânie contra tatălui său. Și apoi îl întărită Malva și mai mult încă; ba încurajindu-l, ba privindu-l turburată, în cât dorințele i se urcavă până la suferință... și tot mereu vorbea ea de bătrân.

Iancu venise așa dară la tatăl său considerându-l ca pe o piatră în cale, o piatră peste care nu putea sări și pe care n'o puteaocoli. Hotărât însă de a nu avea nici o frică înaintea tatălui său, se uită țintă în ochii lui posomorâți, furioși, ca și când ar fi voit să-i spue: „Na, atinge-mă numai!”

Toamnă goliseră de două ori paharele, dar nu vorbiseră încă unul cu altul de cât câte-va cuvinte asupra traiului de la pescărie. Față în față își strângeau amândoi amăreli în sine și amândoi știa că ura va izbucni curând și trebuie să le aducă pagubă.

Rogojinele colibeii vuiău în vânt, prăjinele se băteau una de alta și zdreanța roșie dela capătul deasupra al prăjinei, părea a murmura ceva. Toate aceste sunete sunau așa de timid și semănau unui murmur depărtat, unei rugăciuni timide. Valurile mării însă vuiău ca totdeauna, libere și fără suferințe.

— Sergie tot mai bea încă? întrebă Vasile posomorât.

— Da, în fie-care seară e beat, răspunse fiul turnându-și rachiu.

— Va merge la ruină... aceasta vine de la o viață desfrănată, fără regulă, și ție ți se va întâmpla tot așa! Iancu nu-l lăsa pe Sergie și pen-

tru aceasta răspunse scurt: „Așa ca acela n'oi mai ajunge eu!”

— Crezi tu? răspunse Vasile, zbârcindu-și fruntea. Eu știu ce spun. De cât timp ești tu aici? Acuși sunt trei luni, trebuie să te întorci acasă, dar mulți bani vei duce acasă?

Supse întristat rachiul ce i-l turnase fiul cătu, își apucă barba cu mâna și trăgea așa tare de ea, că i se clătina capul.

— Într'un timp așa de scurt, nu se poate câștiga nici aici mai mult, răspunse Iancu nu fără dreptate.

— Ei, atunci nu trebuie să-ți treci vremea aici, întoarce-te înapoi în sat!

Iancu zâmbi tăcând.

— Ce fel de mure tot faci? zise Vasile amenințător, iritat de liniștea fiului său. Tatăl tău vorbește cu tine și tu râzi! Ia seama, pari a fi devenit emancipat prea de vreme, va trebui să-ți mai pun hățuri?

Iancu își turnă rachiul și bău.

Cuvintele aspre ale tatălui îl ofensară dar se reținu, nevoind să vorbească așa cum ar fi avut plăcere, ca să nu infurie pe tatăl său. Acum se temea puțin de privirea posomorâtă, mânișoasă a acestuia.

Vasile însă, care observase cum făcuse bău, fără a-i da și lui, deveni mai infuriat și din cauza asta începu mai aspru: „Tatăl tău este acela care-ți spunea, dă-te acasă! Dar tu râzi de aceasta? Lasă, te-oi învăța eu în felul meu. Sâmbătă să-ți primești socoteala și apoi — marș înapoi în sat! Înțeles?”

— Aceasta n'o face! zise Iancu, tremurând din tot corpul și clătina îndărătnic din cap.

Cum așa?! urlă Vasile, se ridică și se sprijini de marginea butoiului. Sunt eu acela care vorbesc cu tine să nu? Ce latră ca un câine la ta-tăl tău? Ai uitat că pot face cu tine ce vreau? Ai uitat aceasta?

Buzele îi tremurau convulsiv, fața îi era schimbată, vindele frunței îi erau umflate.

— Nimic n'am uitat, zise Iancu încet, fără a se uita la tatăl său. Vezi, mai bine dacă tu îți mai aduci aminte de toate?

— Cum îndrăznești tu să vorbești cu mine așa? Te rup în bucăți!

Iancu evită lovitură pe care tatăl său voia să i-o dea și zise hotărât, cu sentimentul unei înverșunări sălbatică crescând: „Nu mă atinge! Nu suntem în sat aici!”

— Ține-ți gura! Peste tot locul eu sunt tatăl tău!

— Aici nu mă poți bate, aici nu este primărie! îi răsă Iancu în față, sculându-se încet.

Stăteau unul în fața altuia: Vasile cu ochii săngeroși și cu gâtul întins, ținea pumnul strâns și răsuflea în fața fiului cu o suflare fierbinte, mirosind a rachiul. Iancu avea partea superioară a corpului trasă înapoi și urmărirea cu privire întunecată fie-care mișcare a tatălui său, gata de a para lovitură acestuia, liniștit în aparență, dar scaldat în sudoare fierbinte. Printre amândoi stătea butoiul ce servea de masă.

— N'am voie să te bat? zise Vasile mai domol, scudindu-și spinarea, ca un motan, care se așază la sărit.

— Aici suntem toți egali — tu ești muncitor ca și mine!

— Așa-a?

— Na, dar cum? Dar ce vrei tu înfrădețar? Crezi tu, că eu nu înțeleg?

Vasile sări în sus și trase una așa de repede că Iancu n'o mai putuse evita. Fu lovit la cap, șovăi și scrâșni din dinți la fața sălbatică a tatălui, care ridicase iarăși brațul.

— Bagă seama! îl sfătui el, strângând pumnii.

— Te-oi învăța eu!

— Sfârșește, îți spun!

— Ah! Tu vrei — pe tatăl tău? — Pe tata? Pe tata?

Le deveni prea strimț la amândoi, picioarele li se încurcău în sacii de sare, împingeau în butoaiele răsturnate, în trunchiul...

Parând loviturile tatălui cu pumnii, palid, asudat, cu dinții înțelești și

cu ochii întunecați, strălucitori ca ai lupului, dase Iancu încet înapoi dinaintea tatălui său, acesta însă se repezi asupra lui, sălbatic, cu brațele învârtind în aer, palid de turbare, cu totul afară din sine, ca un mistreț cu părul zbârlit.

— Lasă, destul, sfârșește! strigă Iancu amenințător și rece, eșind din colibă la loc deschis.

Tata urla și se repezi asupra lui, dar loviturile nemereau numai pumnii lui Iancu.

— Iaca ai — ia... îl îngână Iancu, când fu conștient de dibăcia sa și nu se mai temea.

— Așteaptă — acum însă!...

Iancu fugi într-o parte și fugi spre țărnul mării.

Vasile sări după dânsul cu capul plecat, cu brațele întinse, se împiedcă însă de ceva și căzu pe pânțele pe nisip. Repede se ridică pe genuchi și se sprijini cu mâinile de nisip. Devenise însă cu totul sleit și urla de constiința rușinei neașteptate și a

— Blestemat să fii! țipă el răgușit, simțului amar al neputinței sale. Întinzând gâtul după Iancu și stupind spuma de pe buzele tremurătoare.

Iancu se rezimase de un caic și-l observa țintă, frecându-și capul. O mâncă a cămășei îi era ruptă și spânzura numai de fir și gulerul era rupt și pieptul lui alb, strălucind la soare.

Acum simțea dispreț contra tatălui său, îl crezuse mai puternic și cum îl văzu acum stând tânguitor pe nisip, arătându-și pumnii, zâmbi disprețuitor.

— Trăznetul să te lovească! Blestemat să fii în veți!

Vasile strigase așa de tare blestemul, că Iancu se uită fără voie lui peste mare spre pescărie, ca și când s-ar fi putut auzi acolo acest țipăt nervos al neputinței.

Acolo însă erau numai valuri și soare de văzut!

Atunci stupi într-o parte și zise: „Țipă numai! Cu asta nu faci nimic rău! Numai ție singur! Și fiindcă a ajuns așa departe între noi, vreau să-ți spun ceva, pentru a pune capăt!”

— Tac! Fugi din ochii mei! strigă Vasile.

— În sat nu mă întorc, aci vreau să ernez... zise Iancu, neluând în seamă strigătul, dar nepierzând din ochii mișcările tatălui său. Aici mie mai bine, aceasta văd bine, nu sunt năuc. Aci e mai ușor — și mă liber e — acolo ai fi putut porunci după pofta inimii, aici însă încearcă numai!

Făcu o mișcare disprețuitoare și răsă dar nu tare, dar în așa mod că Vasile se infurie din nou, sări în sus, apucă o vâslă și se repezi asupra lui, scrâșnind răgușit: „Aceasta tatei?! tatălui tău! Ah, te omor!”

Când însă alergă spre caic în furie oarbă, Iancu era departe. El alergă înainte și zdrențele cămășei îi fălăiau în vânt.

Vasile svârli vâsla după dânsul, dar nu-l mai nemeri și sleit din nou căzu cu pieptul pe caic, zgârie lemnul cu unghiile și se uită după fiul, căre-l striga de departe: „Rușine să-ți fie! cărunț ești, și din cauza unei mueri ai devenit așa de sălbatic, o tu...! În sat nu mă duc! Nu, nu mă duc! Du-te singur acolo, aici doară nu mă ai ce face!”

— Iancule, tac! urlă Vasile. Iancule te ucid... fugi de aici, fugi, fugi! Iancu însă plecase răzând.

Vasile se uită după dânsul cu privire tânguitoră și fără înțeles. Figura lui Iancu se tot micșoră, picioarele sale păreau gata a se cufunda în nisip, acum era cufundat întrânsul până la coapse, și acum dispăru de tot. Plecat era... dar un moment mai târziu, ceva mai departe de locul unde dispăruse, apă întăi capul, umerele, toată figura... devenise acum mai mic, se întoarse și spuse ceva. (Urmează).

Trabale Al. Dăscălescu

Femeia în proverbele din Orient

Cunoscutul scriitor german Roda-Roda, care cunoaște perfect limba turcă și arabă, ca fost ofițer austriac în Bosnia, a publicat de curând un volum în care a adunat numeroase proverbe turcești, arabe și persiane asupra femeii.

Reproducem din acest interesant volum câte va din aceste proverbe.

Căsătoria este la început dulce ca mierea, la mijloc sălcie ca apa, iar la sfârșit amară ca otrava.

De frumoșele se satură un bărbat în patruzeci de zile, iar de sentimentele frumoase se bucură timp de patruzeci de ani.

Amorul se hrănește din teamă și speranță; dacă i se sfârșește hrana, moare.

Dacă femeia sparge paharul, însemnează noroc, iar dacă-l sparge servitoarea însemnează stângăcie.

Când femeia se mărită, are nevoie de un funt de noroc, pe când bărbatul de trei funți.

O femeie bună este lumina ochilor tăi.

Căii, femeile, și valorile — sunt niște tovarăși necredincioși.

Despre femeile bune nu se vorbește nimic.

O casă care are o crăpătură în zid poate să dureze o sută de ani, iar o casă în care se ceartă femeile, se prăbușește.

Spune numai odată soției tale că este frumoasă și dracul îi va repeta aceasta de zece ori!

Nu există în lume o mobilă mai folositoare ca femeia.

Bostanii și capriciile femeii cresc în infinit.

Femeile sunt create pentru chinul lor și pentru bucuria bărbatului.

O femeie bună este peatra cea mai prețioasă din lume — fiindcă este cea mai rară.

O oglindă bună sdrobește pe o femeie.

Femeia este otravă, dar și antidot.

Dacă femeia ar țese pe cât vorbește, bărbatul ar avea duzină de cămăși.

Dorințele femeilor sunt nemărginite ca și marea.

În ziua nunței începe serviciul de sclav al bărbatului.

La inima femeii duce o cale îngustă și una largă: dragostea și lingușirea.

Din amor se naște căsătoria, de la flacăra fumului.

Văduva își acoperă fața și nu mai voeste să se mărite. — Cu câți mai mulți noui sunt pe cer, cu atât mai curând va ploua.

Galeria artiștilor români

D-ȘOARA A. MACRI

Ilustrăm azi galeria noastră a artiștilor români cu portretul distinsei artiste de la Teatrul Național din Capitală, d-șoara Agepsina Macri.

De acum un an de când a debutat în «Corbi» lui Bécque, d-șoara Macri s'a menținut la cea mai frumoasă înălțime artistică în toate creațiile sale și s'a dovedit element indispensabil scenei noastre.

Cu o bogată și aleasă cultură, cu mult temperament, urmărind de aproape toată mișcarea dramatică din capitala Franței, d-ra Macri făgăduiește a deveni una din artistele noastre de frunte.

Există o armă care nici odată nu ruginește — limba femeii.

Dacă se îmbolnăvește bărbatul îl îngrijește femeia — dacă se îmbolnăvește femeia, bărbatul pleacă la prăcumblare.

Vicienia femeii înurece pe a diavolului.

Femeile sunt florile țării.

Dacă femeia cere ceva, nu te săpăra și zi: da.

C. Scurtu.

Ilustrația noastră colorată

Marele incendiu de la magazinul «Luvru» din Capitală

Cititorii noștri știu din ziarul „Universul” despre marele dezastru petrecut Sâmbăta trecută în Capitală, când marea și frumoasă clădire din Calea Victoriei, colț cu str. Săvinder, proprietatea soc. „Imobilara”, a căzut pradă focului.

Se știe că în clădirea incendiată se aflau, afară de marele magazin „Luvru”, și birourile societății de asigurare „Agricola”, ale soc. „Imobilara”, precum și numeroase apartamente locuite de câteva familii.

În mai puțin de șase ore întreaga clădire cu patru etaje a fost prefăcută în cenușe și până alături dăra măturile încă fumegau.

Sunt foarte mulți ani de când Capitala n'a mai avut să sufere un dezastru atât de mare. Zece de familii și unul din cele mai mari magazine din București au suferit cele mai mari pagube și bucureștenii sunt și astăzi sub impresia dureroasă a marelui nenorociri petrecută sub ochii lor.

Ilustrația colorată din prima pagină a numărului nostru de astăzi reprezintă clădirea în flăcări.

ILUSTRUL MATEIU

— ROMAN DE GEROLAMO ROVETTA —

— Urmare —

D-na Laner profită de situație pentru a-și îmbogăți casa ei; făcea zilnic expediții la Milan cu cofere încărcate și cu obiecte nefolositoare ducese, cari săltau în părăsire prin uările hotelului de Casalbara.

Rolul Evelinei însă devenea din ce în ce mai dificil față de duce, deși săbit de corp și de minte, dar bolnavul începuse a se supăra de veșnicele absențe ale Norei și a se mira că nu mai primește jurnale.

Incepu a fi bănuitor. D-rul Foresti, din fericire, era aproape. După recomandarea lui Cantasirena de a nu lăsa pe bătrânul duce să iasă din casă încă vreo 15 zile, d-rul Foresti îi prescrie încă un regim, la care bietul om se supuse, lăsându-se în îngrijirile Evelinei.

D-ta cel puțin, îi zicea ducele, nu mă părăsești. Ești bună și stai cu mine.

Noi totți te iubim și ducesa Eleonora are un adevărat cult pentru d-ta, dar zilele astea a avut atâtea afaceri...

Ducele da din cap: nevastă-sa nu măi venea nici să-l vadă și să-l sărate măcar odată, duminică.

Nora în adevăr, afișa chiar amorul ei cu Pietro, și părea că vrea să caute un scandal, o revanșă contra bătrânului ruinat și ridicol, care o nedusese, o înșelase, și o luase de la logodnicul ei.

Lumea începuse a cleveți. Pietro își pierduse mințile rău de tot; era tot așa de nebun ca și Nora. În fericirea lui, se simțea bun, generos și gata a erza tuturor cari îi făcuse rău... chiar și ducelui!

Aceea însă care îl îngrijea era Evelina. Pentru el ea era o ghicitoare. De ce tăcea ea așa?

Cantasirena trăia în chinuri; nu-mai în depeși o ducea. Se temea să nu cadă vre-un articol insultător în mâinile lui Casalbara, căci era sigur că acesta își va da demisia.

Într-o zi Matei sosi foarte abătut la Casalbara; avu cu Nora o întrevedere foarte lungă, un mister. Incuriași amândoi în camera ducesei.

Ana neapărată nevoie de 100 de mii de franci; trebuie să faci ce știi să mi-i găsești în 8 zile.

— Ești dar cum să fac?

— Kloss ne face războiul invernal.

— Dar de unde să iau acești bani? se vălta Nora.

Tu nu știi că scadențele polițelor lui Kloss, le-am plătit cu banii mei? În mai multe rânduri i-am dat 60 de mii de franci: 25 leafa bărbatului tău, 40 de mii ipoteca de rangul II-lea pe casa din Milan și domeniul de Casalbara. Acum noi ne-am luat măsurile, ne vom plăti datorită; plăteșteți-le și tu pe ale tale. Eu trebuie să mă duc la Primarola ca să fiu piept cu turbații cari s'au vândut lui Kloss. Cât despre tine, nu e vorba de întârziere acum. Ceasul a sunat ca să-ți regulezi socotelile și să isprăvești... cu copilăriile... și vezi de fă cinstele angajamentelor noastre!

— Adică cum? ca să-ți ajungi scopurile tale, te-ai servit de mine și ai târât în noroi numele și demnitatea soțului meu? Mai mințit! măi înșelat! Ești un ipocrit și un fals. Îți datorez o sută de mii de franci. Foarte bine. Când îi voi avea, îți voi da. Dar eu ce am cu *Cisalpină d-tale*? Dacă nu puteai, de ce mi-ai dat acei bani?

— Dar, copilă ce ești! Tu ești compromisă ca și mine în această operație. Și tu ca și bărbatul tău ați iscalit!

Nora învimeți.

— Ce măi făcut ce iscalese? Ce ai măi născocit ca să mă perzi?

— Ai uitat, scumpă copilă, *nostra rovinazione*... a Camposelice?

Nora își aducea aminte în adevăr, din acest nume, pe care Matei îi pretinsese iscalitura ei și a lui Casalbara.

— Dar ce e cu operația Camposelice? Ce am iscalit? Ce măi făcut ce iscalese?

Matei o desluși atunci asupra combinației care era altoeva de cât un simplu joc de iscalituri.

Pentru a hotărâ pe Casalbara la președinție, Matei care considera de bună credință *Cisalpină* ce o mașină minunată pentru a fabrica la milioane, obținuse de la Fontanelle, ca să subscrie „provisoriu” în numele ducesei de Casalbara întinsele domenii de la Camposelice după pământul din Cremona. Pe dată ce aceste bunuri figurară printre proprietățile considerabile ale Casalbarilor, Cantasirena găsi lesne să imprumute, pe această garanție, în numele ducesei, mai mult de 300 de mii de franci. Această sumă, o împărți cu Nora și cu Fontanelle, biziindu-se pe câștigurile *Cisalpinei* pentru a acoperi deficitul și a șterge mercurile.

Dar iată că era vorba să se suspende lucrările și să lichideze societatea. Prezintarea bilanșurilor la adunarea generală avea să descopere întorsătura și deci ruina, scandalul și Curtea cu jurați, era gata!

Nora nu-i măi asculta; înțelesese că era compromisă, și că cei 100 de mii de franci erau indispensabili în câteva zile, căci ruina *Cisalpinei* aducea după sine propria-i ruină, ireparabilă și scandalul logozitor.

Cu orice preț îi trebuia acei bani. Dar unde să-i găsească?

De odată, un fulger de bucurie îi lumină fața; ochii îi scânteară. Întrevăzu soluția.

— Da! așa e! d. Galli.

Și alergă chiar singură la telegraf cu următoarea depeșă:

„Să-mi aducă seară Milan. Aștept vizita d-tale.

Eleonora Casalbara”.

V

Ambrogio Galli se duse la gară cu un sfert de oră înaintea sosirii trenului, cu jobenul și mănușile lui roșii.

Nora, în diferitele ei întrevederi cu Galli, isbutise a-i inspira un sentiment de simpatie adâncă și compătimire. În ochii gravului și seriosului angloizat, ducesa era o nevinoată victimă. Biata copilă, din cauza dobitocului bătrân, care se ruina la joc și cu femeile, trebuia să-și impue o mulțime de sacrificii. Și ce era mai mult, părea și o pradă destinată poftelor rușinoase ale lui Kloss, care o prindea și care îi pregătea căderea, după placul lui.

— Ducea de Casalbara este o picuță minunată, spunea Kloss lui Galli, dar așa vrea, din prudență, să-l tai mai întâi gheruțele.

— Ești singură, d-nă ducesă? o întrebă el la gară luându-i săculețul din mână.

— Trebuie să mă învăț și fără slugă! nu e așa?

— Dar ce s'a întâmplat din nou, sârmană d-nă?

— Sutele colea cu mine în birje, și-ți voi spune.

Gali se supuse, dar era zăpăcit rău văzându-se așa de aproape de Nora. Ea nu era de loc zăpăcită, și începuse a-i înșira cele întâmplate; cum înșelase Matei Cantasirena, cum o făcuse să iscalească niște hărții, cum trebuia în 8 zile să plătească 105 mii de franci, căci de unde nu, era să fie dezonorată și pe de-asupra, ruina, scandalul și desonorația!

— Kloss, numai el e care se răzbună.

— Curagiu, scumpă d-nă!

— D-le Galli, nu te mai om de cât pe d-ta!

— O sută cinci mii!... și mâine trebuie să plec la Turin!...

— E, nu mă părăsi! te implor!

— Voi pleca mâine seară! dar ce e de făcut?

— Să vând bijuteriile! Să-mi găsești repede un cumpărător.

Nora zicând aceste cuvinte își desfăcu pălăria, și părul ei numai inele, căzu respirându-se ca spicurile de aur, pe umăr. Lui Galli îi venea amețea și-și întoarse capul.

— Vezi că omul acela își ajunge scopul!

— Care om?

— Kloss. Ce-i pasă lui de bărbatul meu, de *Cisalpină*, el pe mine mă urmărește, pe mine mă vrea.

— Eă, d-nă! d-nă! păzește-te de acest om!

Nora ghici că Galli era roș de gelozie, și începu a-și frânge mâinile și a plânge:

— Și chiar d-ta ai ajutat pe această canalic, fără să vrei, când măi sfătuit să alerg la d. Cantasirena, care mă a perdut...

A! dacă măi fi sfătuit să primesc propunerile lui Vigliani, te-ai fi ascultat! O! de la d-ta aș fi primit tot!... și azi n'ași fi ajuns aci!...

— Ai dreptate, d-nă ducesă!... greșala este numai a mea!... Iartă-mă.

— Cel puțin acum iartă-mă d-ta, și nu mă părăsi, singură ce să mă fac?

— Nu avea grije, nu te părăsește. Ca să vinzi otelul, este ceva cu nepuțință acum, căci operația asta nu se poate face în câte-va zile. O să mă înțeleg cu d. Rosati, un cunoscut al meu, giuvaergiu, un om cinstit și discret, să vedem ce e de făcut; până atunci, caută de fi înăștită d-nă ducesă.

— Vii mâine de dimineață?

— Cum vorbesc cu giuvaergiu, viu.

— Mă scapi, d-le Galli, scapi pe copila d-tale.

Și pentru că nu uitase că era cam surd, îi vorbi tot la ureche, și respirația ei ușoară, gâdila pe bietul Galli care nu știa ce să măi zică...

— Sunt foarte nevinovat, față de d-ta, d-nă ducesă!

Și plecă tremurând ca un memorocil.

A doua zi de dimineață, Galli, care nu închisese ochii toată noaptea, eși în vârful degetelor, se opri o clipă pentru a asculta răsuflarea nevastei și a copilășului lui, și eși fără a-i deștepta. Se duse la cafenea unde aștepta pe Rosati; amândoi se înțeleseră ca la ora 12 să se ducă la ducesa de Casalbara.

Galli se duse la Nora și o preveni că Rosati avea să vie la orele 12.

Nora era încă în pat, dar porunci femeii din casă să-l lase să ițare.

Când o văzu Galli în pat era gata să leșine.

— Vino, vino mai aproape, și spune-mi ce ai făcut?

Bietul om holborosi că se înțelesese cu Rosati, și că acesta avea să vie la 12 să vorbească cu ea.

Galli, foarte timid, rușinat, se ridică să plece.

— Unde te duci acum?

— La bancă.

— La bancă? A! cu siguranță Kloss va voi să mă vadă și să-mi vorbească... Dar nu vreau să-l primesc, nu! nu!

— Nu, să nu-l primești, ferește-te de el!

— Nu vreau să văd nici pe Kloss nici pe nimeni, afară de giuvaergiu.

— Da, pe Rosati! să îți minte numele.

— Spune d-ta Victorinei. Dar pe d-ta când te mai văd?

— Pe la orele 2.

— Nu poți veni mai curând? Nu? Nu? Îi întreba ea cu o mustră de fetiță răsfățată și uitându-se pe sub covertura subțire, care-i desena toate formele.

Galli ajunsese la bancă într-o stare de surescitare de plăns.

— Cum? nu ai plecat la Turin? îi întrebă Kloss.

— Nu, plec la Turin, răsunase Galli, întors cu o spate.

— Ai citit depeșă din *Italia*, unde se spune că la Primarola sunt o mulțime de răniți și dizordini grave? întrebă Kloss.

Galli căută jurnalul, și citi repede telegrama.

Trăia să se grăvească.

Kloss își frecă mâinile de bucurie.

— Eă am ideile și planurile mele, zicea el; când vreau ceva trebuie să ajung la sfârșit.

Dacă d-na ducesă îți scrie, nu-i răspunde, dar anunță-mă pe mine. Am eu planul meu.

Galli îi aruncă o privire ciudată și plecă fără a-i zice bună seara.

— Și când te gândești că banii sunt în mâinile acestor soi de oameni! își zicea Galli, uitându-și de nevasta și de copilul lui.

Pe Rosati se bizuia prea puțin. Galli socialistul, filosoful umanitar, nu măi avea suflet și inimă de cât pentru sârmana ducesă, atât de bună, amabilă, și atât de memorocită.

Nu! cu oric-ce preț, va trebui să scape! Să nu cadă în mâinile acestui mizerabil de Kloss!

Nora îl aștepta în salonaș. Cum îl văzu alergă înaintea lui dizolată.

— Giuvaergiu nu poate da de cât 25 de mii de franci; sau cel mult 30 de mii. Și am mai primit o depeșă de la Primarola; măi se cere totă suma pentru mâine.

Galli se împietici, și nu pronunță nici un cuvânt.

Nora își ascurse fața în mâini și cu un gest de groază, cu un ton hotărât, îi întrebă:

— D. Kloss este aci?

— Da.

— Spune-i să vie că vreau să-i vorbesc numai de cât. El mă va scăpa!

— Nu, nu vei vedea pe acest om!

— Vrei să fiu târâtă în fața tribunalului și a Curții cu jurați?

— Nu îi vei vedea, nu-i vei vorbi!

— Dar scumpul meu amic, sunt nevoită. Nu e cu putință să tupt...

Galli o privi țintă cu buzele strânse cu fața galbenă, și de o paloare tragică:

— Ți-am spus, d-nă... pot...

Nu avu curagiu să măi adauge un cuvânt. Luă un carnet din servieta lui, iscali două cekuri și-l dete ducesei.

— Mâine, când vrei voi, vei putea să iei banii de la *banca Insubriana*.

Nora apucă cele două cekuri cu mâna tremurândă, uitându-se la ele cu oare-care groază.

— Cum? întrebă ea, cu o voce de tot schimbătă, și care nu măi avea dulcora și caldete onduțații pe care le avusese până aci. Este adevărat? Nu mi se va face nici o dificultate la *banca Insubriana*?

Galli răspunde nu, dând din cap. Groaznica esaltare a bietului om, căzuse de odată în fața expresiunii neplăcute a acelor ochi sireți, acelu sunet de glas pe care nu-l măi recunoștea.

— O sfătuisem rău, holborosi el pentru a-și da o scuză, îi datoram o reparație... Și când Nora se simți ghicită și vroi din nou a-și îndulci glasul, a se îmbănzii, a se face iar picuță, lui i se păru o ipocrită, o falsă, o comediantă.

Galli plecă numai de cât. Voia să rămână singur... singur.

Ce făcuse?

Uită că trebuia să plece la Turin, începu a merge înainte, fără a ști unde...

Cu cât își redobânda sângele rece, oribilul adevăr se ridica în fața lui mai grozav.

— Hoț! Hoț! Sunt un hoț!

A se citi armarea în „Universul Literar” care va apare Duminică viitoare.

Figuri din antichitate

MARCUS GABINIUS APICIUS

Prin timpul împăraților August și Tiberiu, trăia la Roma un om foarte avut și foarte laconic Marcus Gabinius Apicius.

El nu se preocupa de nimic alta decât de mâncare și de băutură. Fiindcă era un om foarte bogat, avea o avere de 120 de milioane de sesterți, aproape 25 milioane de franci.

În fiecare zi își chema șeful bucătarilor vorbindu-i astfel: „Ascultă Terentius, astfel se numea bucătarul, toate sunt bune, dar spune-mi, ce mănâncăm noi astăzi? Ce voadă stăpâne fac, numai poruncește-mi.

Gabinius Apicius atunci îi dădea o listă cu vre-o 12 feluri de mâncare, alcătuită din carne de fasan, drojdie, curcubă, găină, claponi, pu, bobor de rață, de găscă, cegă, morun, maren, guvidii, însoțite de felurite torturii, plăcinte prăjite, așa, că bietii bucătari de-abia biruiau cu mamea, să termine mămălele de bucate.

De la sine se înțelege că mâncarea fără vin nu făcea bună parate. De aceea era însoțită de vinurile cele mai scumpe, cum era vinul de Falern și alte specii de vinuri, pe cari a le înșira pe toate este o greutățe.

Apicius cheltuia dar fără nici un zăcluc, astfel că într-o zi se trezi că o sută de milioane de sesterți îi sberaseră din pungă.

Pasiunea lui laconică pentru mâncare nu mai avea nici o margine și de ar fi avut și averea lui Cresus nu s'ar fi oprit până n'ar fi cheltuit-o totă spre a-și satisface gusturile lui cele rafinate.

„Ascultă, scumpa mea Claudio, zise Apicius într-o zi soției sale, noi am ajuns aproape de fundul pungașii, am cheltuit până acuma, pentru mâncare, la totul o sută de milioane de sesterți.

Cum vezi, se-au mai rămas 20 milioane de sesterți (cum vro patru milioane de franci), o bogăție la față de ceea ce am avut.

Cred că lucrul cel mai nemerit ar fi să zic rămas bun lumii, fiindcă banii cei mai am nu-mi sunt de ajuns să-mi satisfac gusturile rafinate, — nu-mi sunt de ajuns ca să pot trăi într'un mod luxos, cum am trăit până acuma.

Și zicând aceste cuvinte își infipse un pumnal în inimă, în fața soției sale. Moartea i-a fost fulgerătoare.

Să nu se confunde Marcus Gabinius Apicius cu un oare-care Caelius Apicius, un bucătar celebru care a fost contemporan cu omonumul său și autorul unui tratat de bucătărie intitulat „De re culinaria”, scriere foarte mult consultată de gastronomii romani.

A. Vântul.

CURIOZITĂȚI ARITMETICE (Culese de Lietud)

Se povestește că un rege avea un ministru de a căruia vârstă nimeni nu putea afla ceva sigur. Fînd om foarte prudent, sta în mod foarte dibac să evite cursele ce îi întindeau damele dela curte, cari voiau cu orice preț să-l afle anii.

Într-o zi însă, pe când ministrul stătea de vorbă cu regina și mai multe dame de onoare, regele se apropia de dănsul și îi zise cu glas tare:

— Mă primă, ministre, că-ți voiți afla vârsta d-tale fără ca d-ta să mi-o spu.

Ministrul se plecă cu un zămbet nerăbdător. Dar regele reluă:

— Ia, te rog, o hârtie și fă exact calculul pe care ți-l voiu dicta.

Bietul ministru fu nevoit să se execute; luă un creion și o hârtie și așteptă.

— Bine, zise regele, scrie cifra lunii în care te-ai născut.

Ministrul, care se născuse în Maiu, scrisese 5.

— Acum, continuă Majestatea sa, înmulțește acest număr cu 2; adaugă 5; înmulțește produsul cu 50; adaugă apoi vârsta d-tale. Scade din acest ultim rezultat 365; adaugă 115 și arată-mi rezultatul final.

Ministrul cin 563.

— Bine, dragul meu, îi zise regele, te-ai născut în luna Maiu, luna a cincea și ești acum de 63 de ani!

Damele raseră cu hohote, pe când ministrul își măneca capul spre a afla modul cum regele putuse așa de bine să-i ghicească anii.

Încercați acest mic calcul; este înfașăbilit. Primii ori primile două cifre ale produsului vă dau cifra lunii, iar cele două următoare, vârsta.

Exemplu (pentru o persoană născută în luna Iulie și în vârstă de 28 ani):

- I. 7 × 2 = 14
- II. 14 + 5 = 19
- III. 19 × 50 = 950
- IV. 950 + 28 = 978
- V. 978 - 365 = 613
- VI. 613 + 115 = 728

DIN HAZUL ALTORA

Ieri am întâlnit pe stradă pe frumosul Costică Popescu; dar, în po-zitivă obișnuința lui, e posesorizat.

— Ei, Costică, dar ce ție-e? Nu ești în toate apele.

— Mi-e că iubesc și că sunt iubit!!

— Bravo! Dar asta nu ți se cunoaște după mustră. Așa sunteți voi, amozezăți, geloși și nerăbdători!

— Vai!

— Ce dracu ai de te vaiți așa? A altă bărbat-său?

— Nu e nici un bărbat la mijloc.

— Atât mai bine. Atunci se opun părții?

— Nu sunt găriaș.

— Atunci e urâtă?

— Un tanger.

— Te înșai?

— Vrei să te căpșes?

— E pe moarte? Oficioasă?

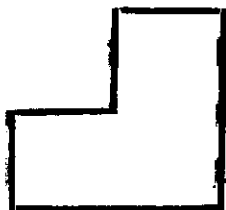
— E sănătoasă tun.

— Atunci nu te mai pricep. Cu atâtea morozane, ce dracu ai de ești atât de posesorizat?

— Dar prost mai ești, aene, strigă Costică Popescu, n'ai mai înțeles că sunt două femei în viața mea; că iubesc pe una și sunt iubit de cealaltă?

JOCURI

Joc științific propus de d-nu Lietud

Să se împartă figura aci arătată în patru părți egale, având fiecare forma figurii.

Cupeanote și deslegările se trimesc administratiei, strada Brezeianu, 11.

Deslegarea șaradei din „Universul Literar”, No. 5, este:

Sar-asin

Persoanele cari, prin tragere la sorți, au câștigat câte unul din cele 10 volume bibliotecă, acordate ca premii, sunt următoarele:

București.— D. Andronescu Plautius și d-rele Christina Stăncescu, Ida Szekely, Irma Barras și Hermine Gassé. R.—Sărat.—D-na Olga D. Moăreanu. Siatina.—D-soara Cornelia C. Demetrescu.

Obilești (Ilfov).—D. Ilie C. Popescu. C.—de-Arges.—D-ra Sasinca N. Protopopescu.

Gara Căcatereni.—D-na M. Caton.

VOPSEA de PAR RAPID

Garantat absolut nevătămătoare, vopsește imediat părul struntit sau alb, în negru, în brun, castaniu sau blond într'un mod atât de perfect și de natural, în cât nu se cunoaște de la el părul este vopșit. Intrebunțarea mai simplă și mai ușoară ca la ori-ce altă vopsea de păr. Lei 2.50 la drogerii și farmacii.

BOMBOANE ORIENTALE

Parfumează admirabil gura și dis-tring ori-ce miros urât al gurei. Că-tia 50 bucati la drogerii și farmacii. A se observa marca: «Semnata cu stea».

Tusea cea mai rebelă, bronșitele acute și cronice, tusea mă-gărească vindecă sigur

PECTOSIN ITEANU

— Sticla lei 3.—Drogerii și farmacii—

Indica: ciorrea, membrastemă, histeria, slabiciunea generală combinate

HEMOFER ITEANU

Face pătă de mîncare și este unul din cele mai puternice reconstituante ale corpului slăbit.

Sticla lei 4.—La drogerii și farmacii

JURNUL de ori-ce condiție în-văță sesteri

Manierele Elegante

cu Lei 1.00 trimiși prin mărul poștal, primind prin poștă

prompt, franco și recomandată o carte foarte utilă, care conține: *Regulele bunii-cuviințe, ale frumusețor purtării și ale etichetei. Arta de a se face cunoscut plăcut în societate, Scrieri de amor și cereri de căsătorie, Limbajul florilor, Felicitări pentru zilele omonastice, Proză pentru declamație în societăți, Versuri și toast, etc.*

Asemenea li se recomandă stăruitor: *Dictionarul de buzunar pentru tălmăcirea cuvintelor românești și zec-rilor străine din limba română.* Volum de 236 pagini. Costă Lei 1.85 primit prompt, franco și recomandat la ori-ce adresă în toată țară.

Amândouă aceste foarte interesante cărți comandate și plătite împreună costă numai Trei Lei înaintași odată cu comanda. Ori-ce comandă se face numai prin poștă și se adresează împreună cu banii exact așa-țel: *Agentiei Un-versale de Publicitate literară PRESA, Căsuța poștală 153 București.*

Trimiteți acest anunț și păstrați-l!

Toți abonații le «ZIARUL CALĂTORULOR»

participă, cu începere de azi, la următoarele mari și de valoare premii:

- 1) O sobă «Godin». No. 3. cumpărată de la cunoscuta casă: In-dustria Metalică «Marcu», B-dul Eli-sabeta, No. 5.
- 2) Una pușcă fină de vână-toare, cu 2 țevi, cal. 12, din vechia și renumita fabrică Pieper Bayard.
- 3) Un pistol automat de bu-zunar, Pieper Bayard, modelul cel mai nou, fiind de calibru mare, 7.65, însă format redus, foarte por-tativ.
- 4) Una carabină de mare pre-cisic, cal. 12, Pieper Bayard, se-mi-automatică.

Toate aceste arme sunt cumpărate de la marele magazin B. D. Zisman, 44, calea Victoriei, furnizorul Curței Regale.

- 5) Una oglindă mare vene-tiană de cristal;
- 6) Una măsuță de toaletă, cu oglinzi de cristal;
- 7) Una mașină de cusut, de mână;
- 8) Două frumoase tablouri.

Toate aceste 5 obiecte sunt cum-părate de la marele magazin de mo-bile Marco Dattelkremer, strada Ca-rol, No. 62.

- 9) Una pendulă de birou;
- 10) Una chisea de argint de China, foarte frumoase obiecte, cum-părate de la magazinul de încredere Schmitt & Stratulat, calea Victo-riei, No. 53.
- 11) Un gramofon perfecțio-nat;
- 12) Una mandolină din lemn de palisandru, ornată cu sifel, cum-părate de la marele magazin de mu-zică Jean Feder, calea Victoriei, 34.
- 13) Una fructieră, argintată și aurită, cu 12 cutițe pentru desert, au-rite, cumpărată de la cunoscutul ma-gazin de bijuterie Th. Radivoa, B-dul Elisabeta, 9 bis.
- 14) Una toaletă de bambu veritabil, cumpărată de la bine as-sortatul magazin de mobile de trestie și bambu D. Litmann, str. Lipseanî No. 3.
- 15) O doză crema «Flora».
- 16) O » săpun «Flora».
- 17) O » pudră «Flora».
- 18) 2 ceasornice de argint pen-tru bărbat.
- 19) 5 abonamente pe 6 luni la ziarul umoristic «Veselia».
- 20) 5 abonamente pe 3 luni la ziarul «Universul literar».

Toate aceste frumoase premii se ofi-ceră cu începere de azi, prin tragere la sorți, abonaților «Ziarului Calăto-rilor».

Prețul abonamentului lei 5 pe un an 2.50, pe 6 luni.

Reclama e sufletul comerului

UN OBRAZ CURAT ȘI FRUMOS

se obține prin întrebuințarea cremei și pudrei FLORA preparate de AL Iteanu farmacist, furnisor al Curței Regale. Pudra «FLORA» fără hismut mărește efectele uimitoare ale cremei «FLORA». Crema lei 1.50. Pudra «Flora» lei 2. Săpun Flora lei 1.25.

Înainte și După Intrebunțarea Cremei și Pudrei «Flora».

Pomadă de păr «Flora» neîntrecută pentru îngrijirea rațională și igienică a părului, lei 2.50. Capilogen «Flora» (apă de păr) sticla mare lei 3.25, mică 2.50. Pasta de dinți «Bucol» lei 1. Apa de gură «Bucol» lei 1.50. Lapte de crin «Flora» pentru înfrumusețarea tenului lei 2. Săpun de Lapte de crin «Flora» lei 1.25.

La nesulțămire se restituie imediat costul.

NOUILE MARI PREMII OFERITE DE ZIARUL „UNIVERSUL“

ABONAȚILOR SĂI, CU ÎNCEPERE DE AZI:

O NOUA VILA LA SINAIA

„Villa Theodora“, construită anume pentru tragerea viitoare, pe str. I. C. Brătianu, în poziția cea mai splendidă din localitate.

Un salonaș modern

compus din:
1 canapea, 2 fotoliuri,
4 scaune și o masă de
mijloc, foarte elegant,
cumpărat dela fabrica de
mobile de artă, I. Bre-
șoi, calea Rahovei, 50,
unde se găsește în per-
manentă o bogată și a-
leasă expoziție de mobile
de toate genurile.

UN DORMITOR

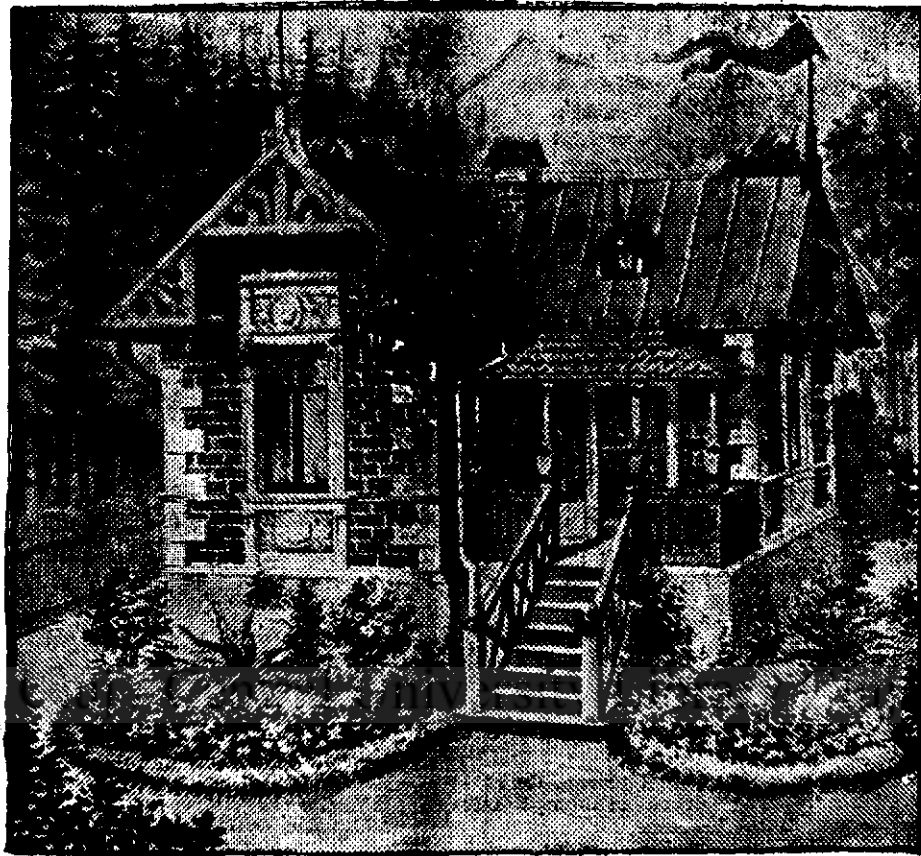
DE BRONZ

de mare valoare, cum-
părat dela *Industria me-
talică „Marcu“*, Bule-
vardul Elisabeta, No. 8.

O garnitură de mobilă

PENTRU INTRARE

compusă din:
1 canapea, 4 scaune, 2
fotoliuri și o masă, cum-
părate dela cunoscutul
magazin de mobile de
trestie și bambu, *Lit-
man*, str. Lipșeani, 3.

Un dormitor

de lemn fin

construit în marea fa-
brică de mobile de lemn
Marin V. Ganea, so-
seaua Mihael Bravul, No.
37 și str. Șerbănică, 10.
Sucursala calea Victoriei,
No. 107.

O scórță românească

și o

bluză (lie) de mătase

dela *Bazarul Național*
de țesături românești de
sub conducerea doamne-
lor Cosco și Duțescu, ca-
lea Victoriei, 110, cel
mai estin și mai bine a-
sortat magazin în toate
felurile de lucrări romă-
nești din pânză, lână și
mătase

Un salonaș de bambu

cumpărat dela cunoscuta
fabrică de mobile în a-
cest gen, *E. A. Pucher*,
calea Victoriei, 148. Su-
cursala Bulevardul Eli-
sabeta, No. 18, la „Co-
meta Haley“.

O dormeză, două fotoliuri și un paravan artistic

lucrate în vechiul atelier de tapițerie *Ioan Niculescu*, str. Câmpineanu, 31

O pendulă de stejar atumat și o tavă argintată
cumpărate de la magazinul de încredere *Schmidt & Stra-
tulat* calea Victoriei No. 53.

**O bicicletă, o pușcă de vânătoare și un pistol
automat,** cumpărate de la marele magazin de biciclete
și arme *B. D. Zissmann*, calea Victoriei 44.

Un gramofon, o vioară, un flaut și o harmonică
cumpărate de la cunoscutul magazin de muzică *Jean Feder*,
calea Victoriei 54.

**1 pendulă de perete și 6 lingurițe de argint
suflate cu aer** cumpărate de la cunoscutul magazin
„*Ceasornicăria Colteș*“.

O Splendidă Rochie albă lucrată artistic în ajururi.

O dormeză, 2 fotoliuri și un paravan artistic,
lucrate în vechiul atelier de tapițerie „*Ioan Niculescu*“,
strada Câmpineanu No. 31.

1 ceasornic de aur, cu trei capace, pentru bărbat.

1 brățară de aur 14 kt., cu 3 perle fine.

2 ceasornice de aur pentru doamnă.

1 inel de aur cu rubin, pentru bărbat.

1 pereche de cereei cu diamante și rubine Ca-
puchon, de o
mare valoare.

O frumoasă și prețioasă broșă.

Un inel de aur 14 kt. pecetar pentru bărbat.

6 ceasornice remontoir de argint cu 3 capace

1 ceasornic de metal emailat.

Un binoclu fin.

6 ceasornice remontoir, de metal.

1 elegantă compotieră argintată, de mare valoare

Doă aparate economice de încălzit, inventate
de d. căpi-
tan Castano.

50 cutii de cremă, pudră și săpun „FLORA“

în cutii speciale, făcute anume pentru abonații noștri,
reprezentând fotografiile Regelui
și Reginei, comandate anume
pentru premii.

Toți acei cari se abonează cu începere de azi,
mai primesc gratuit și un volum din **Memoriile
Regelui Carol I.**